DOMSTOLENS DOM (tredje avdelningen)

den 9 oktober 2008 *

I mål C-404/07,

angående en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 35 EU, framställd av Fővárosi Bíróság (Ungern) genom beslut av den 6 juli 2007, som inkom till domstolen den 27 augusti 2007, i målet

György Katz

mot

István Roland Sós,

meddelar

DOMSTOLEN (tredje avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden A. Rosas samt domarna J.N. Cunha Rodrigues (referent), J. Klučka, P. Lindh och A. Arabadjiev,

* Rättegångsspråk: ungerska.

generaladvokat: J. Kokott,
justitiesekreterare: handläggaren B. Fülöp,

efter det skriftliga förfarandet och förhandlingen den 19 juni 2008,

med beaktande av de yttranden som avgetts av:

— György Katz, genom L. Kiss, ügyvéd,

— István Roland Sós, genom L. Helmeczy, ügyvéd,

— Ungerns regering, genom J. Fazekas, R. Somssich och K. Szíjjártó, samtliga i egenskap av ombud,

— Österrikes regering, genom E. Riedl, i egenskap av ombud,

— Europeiska gemenskapernas kommission, genom R. Troosters och B. Simon, båda i egenskap av ombud,

och efter att den 10 juli 2008 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

Dom

1 Begäran om förhandsavgörande avser tolkningen av artiklarna 2 och 3 i rådets rambeslut 2001/220/RIF av den 15 mars 2001 om brottsoffrets ställning i straffrättsliga förfaranden (EGT L 82, s. 1) (nedan kallat rambeslutet).

2 Begäran har framställts i ett straffrättsligt förfarande där György Katz väckt enskilt åtal i åklagarens ställe mot István Roland Sós för bedrägeri.

Tillämpliga bestämmelser

EU-rätten

3 Skäl 4 i rambeslutet har följande lydelse:

”Medlemsstaterna bör göra en tillnärmning av sina lagar och andra författningar i den mån det behövs för att genomföra målet att ge brottsoffer en hög skyddsnivå, oberoende av i vilken medlemsstat de befinner sig.”

4 Enligt artikel 1 i rambeslutet avses med

”a) brottsoffer: varje fysisk person som har lidit skada, inklusive fysisk och mental skada, känslomässigt lidande, materiell förlust, som direkt förorsakats av handlingar eller underlåtelser som strider mot den straffrättsliga lagstiftningen i en medlemsstat.

…”

5 Artikel 2 i rambeslutet har följande lydelse:

”1. Varje medlemsstat skall se till att brottsoffret får en verklig och lämplig roll i det straffrättsliga systemet. Den skall fortsätta att arbeta för att garantera att brottsoffren får en behandling som respekterar deras mänskliga värdighet under förfarandet och erkänna brottsoffrens rättigheter och legitima intressen inom ramen för straffrättsliga förfaranden.

2. Varje medlemsstat skall se till att särskilt utsatta brottsoffer får den särskilda behandling som på bästa sätt motsvarar deras situation.”

6 Artikel 3 i rambeslutet har följande lydelse:

”Varje medlemsstat skall säkerställa brottsoffrens möjlighet att höras under det rättsliga förfarandet och att lägga fram bevis.

Varje medlemsstat skall vidta lämpliga åtgärder för att se till att myndigheterna inte utsätter brottsoffer för fler förhör än vad som är nödvändigt för det straffrättsliga förfarandet.”

7 Artikel 5 i rambeslutet har följande lydelse:

”Varje medlemsstat skall vidta nödvändiga åtgärder för att i möjligaste mån minimera de kommunikationssvårigheter som har att göra med ett brottsoffers möjlighet att i egenskap av vittne eller part i förfarandet förstå eller delta i de relevanta skedena i det straffrättsliga förfarandet på ett sätt som är jämförbart med de åtgärder medlemsstaten vidtar när det gäller svaranden.”

8 Artikel 7 i rambeslutet har följande lydelse:

”Varje medlemsstat skall, i enlighet med tillämpliga nationella föreskrifter, ge brottsoffer som uppträder som part eller som vittne möjlighet att få ersättning för kostnader som härrör från deras berättigade deltagande i straffrättsliga förfaranden.”

9 Det framgår av informationen rörande förklaringarna från Republiken Frankrike och Republiken Ungern om godtagande av domstolens behörighet att meddela förhandsavgöranden om de rättsakter som avses i artikel 35 EU, offentliggjord i *Europeiska unionens officiella tidning* den 14 december 2005 (EUT L 327, s. 19), att Republiken Ungern i enlighet med artikel 35.2 EU godtar Europeiska gemenskapernas domstols behörighet att meddela förhandsavgörande enligt villkoren i artikel 35.3 a EU.

10 Enligt ungerska regeringens beslut (kormányhatározat) 2088/2003 (V. 15.), om förklaring avseende förfarandet för att begära förhandsavgörande från domstolen, av

den 15 maj 2003, ”förklarar Republiken Ungern, i enlighet med artikel 35.2 EU, att den godtar Europeiska gemenskapernas domstols behörighet enligt villkoren i artikel 35.3 b EU”.

11 Det framgår av informationen rörande förklaringarna från Republiken Ungern, Republiken Lettland, Republiken Litauen och Republiken Slovenien om godtagande av domstolens behörighet att meddela förhandsavgöranden om de rättsakter som avses i artikel 35 i fördraget om Europeiska unionen, offentliggjord i *Europeiska unionens officiella tidning* den 14 mars 2008 (EUT L 70, s. 23), att Republiken Ungern har dragit tillbaka sin tidigare förklaring och ”har förklarat att den godtar Europeiska gemenskapernas domstols behörighet enligt villkoren i artikel 35.2 och 35.3 b i fördraget om Europeiska unionen”.

De nationella bestämmelserna

12 28 § punkt 7 lag nr XIX från 1998 om straffrättsliga förfaranden (Büntetőeljárásról szóló 1998 évi XIX. törvény) har följande lydelse:

”Med iakttagande av villkoren i denna lag väcker åklagare åtal och, utom vid enskilt åtal och enskilt åtal som väckts i åklagarens ställe, för talan i brottmål vid domstol eller beslutar om att medling ska ske, att tills vidare inte väcka åtal eller att avstå från att väcka åtal beträffande vissa gärningar eller gärningsmoment. Åklagaren kan lägga ned eller ändra åtalet. Åklagaren kan granska rättegångshandlingarna under rättegången. Åklagaren är behörig att framställa en begäran om att rätten ska vidta åtgärder vad gäller varje fråga som uppkommit i samband med förfarandet och som rätten har att utreda.”

13 31 § punkt 1 i samma lag har följande lydelse:

”Följande personer får inte uppträda som åklagare i straffrättsliga förfaranden:

…

b) Den som deltar eller har deltagit i rättegången i egenskap av … brottsoffer, den som väcker enskilt åtal i åklagarens ställe, målsägande, anmälare eller ombud för någon av dessa samt närstående till en sådan person.

c) Den som deltar eller har deltagit i rättegången i egenskap av vittne eller sakkunnig.

…”

14 I 51 § punkt 1 i denna lag definieras brottsoffret som den person vars rättigheter eller berättigade intressen har kränkts eller äventyrats till följd av brottet. Enligt punkt 2 i samma paragraf har brottsoffret rätt att

”a) närvara vid fullgörandet av processhandlingarna och ta del av handlingar som rör honom, såvida inte annat föreskrivs i denna lag,

b) i varje skede av förfarandet framställa en begäran och yttra sig,

c) få information från domstol, åklagare eller den myndighet som leder förundersökningen om sina rättigheter och skyldigheter i det straffrättsliga förfarandet, och

d) använda sig av alla rättsmedel som föreskrivs i denna lag”.

15 53 § punkt 1 lag nr XIX från 1998 har följande lydelse:

”Brottsoffret kan, i de fall som omnämns i lagen, ta över målet och föra enskilt åtal i åklagarens ställe när

a) åklagaren eller den myndighet som leder förundersökningen beslutar att inte väcka åtal respektive lägger ned förundersökningen,

b) åklagaren beslutar att inte väcka åtal avseende vissa gärningar eller gärningsmoment,

c) åklagaren lägger ned åtalet,

d) åklagaren efter avslutad förundersökning anser att det inte föreligger något brott som faller under allmänt åtal och därför beslutar att inte väcka åtal eller – till följd av en förundersökning i ett mål om enskilt åtal – beslutar sig för att inte överta åtalet, eller när

e) åklagaren lägger ned åtalet under rättegången för att den anser att det inte föreligger något brott som faller under allmänt åtal.”

16 236 § i denna lag har följande lydelse:

”Om inte annat föreskrivs i denna lag, ska den person som väcker enskilt åtal i åklagarens ställe ha samma rättigheter och skyldigheter som åklagaren har i rättegången, inklusive rätten att begära att domstolen ska vidta frihetsberövande eller frihetsbegränsande tvångsåtgärder mot den tilltalade. Den som väcker enskilt åtal i åklagarens ställe kan inte hemställa om att den tilltalade ska berövas den rättsliga vårdnaden om sina barn.”

17 343 § punkt 5 i samma lag har följande lydelse:

”Den person som väcker enskilt åtal i åklagarens ställe får inte utvidga åtalet.”

Faktiska omständigheter och tolkningsfrågan

18 György Katz har, i egenskap av person som väcker enskilt åtal i åklagarens ställe, väckt åtal vid Fővárosi Bíróság mot István Roland Sós för bedrägeri enligt 312 § punkt 1 ungerska brottsbalken (Büntető Törvénykönyv), under påstående att bedrägeriet har åsamkat György Katz väsentlig skada i den mening som avses i 312 § punkt 6 a i denna lag. Det enskilda åtalet väcktes efter det att åklagaren beslutat att lägga ned åtalet avseende samma ärende.

19 Åtal som väcks av en enskild person i åklagarens ställe utgör en särskild form av åtal, som föreskrivs i de ungerska straffprocessuella bestämmelserna. Enligt ungersk rätt kan åtal väckas, förutom av åklagare, av personer som har utsatts för vissa mindre allvarliga brott, vilka kan väcka, och föra talan inom ramen för, ett så kallat ”enskilt åtal” (magánvád). ”Enskilt åtal som väcks i åklagarens ställe” (pótmagánvád), vilket det är fråga om i målet vid den nationella domstolen, är en tredje typ av åtal som ger brottsoffer möjlighet att föra talan, bland annat när åklagaren lägger ned det åtal som denne väckt. Enskilt åtal och enskilt åtal som väcks i åklagarens ställe ska inte förväxlas med att målsäganden biträder det åtal som väckts av åklagaren.

20 Fővárosi Bíróság avslog György Katz begäran om att i egenskap av brottsoffer höras som vittne i samband med det ifrågavarande enskilda åtalet som väckts i åklagarens ställe. Den nationella domstolen fattade även beslut om bevisupptagning och avslutade den delen av förfarandet.

21 Vid muntlig förhandling inför den hänskjutande domstolen gjorde György Katz gällande att denna, genom att inte hålla något vittnesförhör med brottsoffret, som även är den som väckt åtalet, har åsidosatt principerna om en rättvis rättegång och om jämlikhet i medel, såsom dessa stadfästs i Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna, undertecknad i Rom den 4 november 1950 (nedan kallad Europakonventionen). György Katz gjorde dessutom gällande att han redan lidit skada till följd av att förundersökningsmyndigheten åsidosatt sin skyldighet att utreda omständigheterna trots att syftet med det rättsliga

institut enligt vilket en person kan väcka enskilt åtal i åklagarens ställe just är att avhjälpa denna brist så att sanningen, med stöd av brottsoffrets eget vittnesmål, ska kunna fastställas och så att brottsoffret ska kunna få ersättning för den skada han lidit. Enligt Győrgy Katz skulle offret i ett sådant fall missgynnas i förhållande till den tilltalade.

22 Under den följande förhandlingen den 6 juli 2007 beslöt den hänskjutande domstolen att återuppta bevisupptagningen. Rätten påpekade att även om 236 § lag nr XIX från 1998 innehåller ett undantag från förbudet mot att en person, som väcker enskilt åtal i åklagarens ställe, uppträder som allmän åklagare, finns det ingen bestämmelse i denna lag som föreskriver undantag från förbudet i 31 § punkt 1 i denna lag, enligt vilket ett vittne inte får uppträda som åklagare. Härav drog Fővárosi Bíróság slutsatsen att en person som väcker enskilt åtal i åklagarens ställe inte kan höras som vittne inom ramen för ett sådant straffrättsligt förfarande. Vad gäller förfarandet vid enskilt åtal innehåller den ifrågavarande lagen en uttrycklig bestämmelse enligt vilken den som väcker enskilt åtal också kan höras som vittne. Även om förfarandena för enskilt åtal och för enskilt åtal som väckts i åklagarens ställe onekligen liknar varandra ska samma förfaranderegler emellertid inte, i avsaknad av uttryckliga bestämmelser härom, tillämpas på båda dessa olika förfaranden.

23 Fővárosi Bíróság konstaterade att den ungerska lagstiftaren själv har medgett att inrättandet av ett förfarande i vilket en person kan väcka enskilt åtal i åklagarens ställe är ett viktigt hjälpmedel för att kompensera för myndighetens underlåtenhet att agera. Det är vidare uppenbart att syftet med detta rättsliga institut är att ge den skadelidande en reell möjlighet att genom ett obligatoriskt förfarande få till stånd ett rättsligt avgörande. Detta skulle dock kunna visa sig svårt eller i vissa fall omöjligt om brottsoffret, som väckt enskilt åtal i åklagarens ställe, inte har möjlighet att höras som vittne eller om detta brottsoffer inte heller, genom sin egen berättelse, har möjlighet att lägga fram bevisning, trots att det är brottsoffret som i de flesta fall har kännedom om de omständigheter som ska fastställas.

24 Det ska dessutom medges att den person som väckt enskilt åtal i åklagarens ställe åtnjuter samma rättigheter som åklagaren och således har relativt vidsträckta

befogenheter. Med hänsyn till att denne har rätt att framställa en begäran till domstolen, har han möjlighet att lägga fram bevis. Han har även rätt att yttra sig.

25 Fővárosi Bíróság vill få klarhet i innebörden av begreppen ”verklig och lämplig” roll för brottsoffren och brottoffrens ”möjlighet” ”att höras under det rättsliga förfarandet och att lägga fram bevis”, såsom dessa framgår av artiklarna 2 och 3 i rambeslutet. Den hänskjutande domstolen vill även få klarhet i huruvida detta omfattar möjligheten för de nationella domstolarna att höra ett brottoffer som vittne även i ett förfarande där brottsoffret har väckt enskilt åtal i åklagarens ställe.

26 Det är mot denna bakgrund som Fővárosi Bíróság, som först fattade beslut i ärendet, beslutade att vilandeförklara målet och ställa följande tolkningsfråga till domstolen:

”Ska artiklarna 2 och 3 i rambeslut 2001/220 […] tolkas så, att den nationella domstolen ska säkerställa brottsoffrets möjlighet att höras som vittne även i sådana straffrättsliga förfaranden där brottsoffret har väckt enskilt åtal i åklagarens ställe?”

Upptagande till sakprövning

27 Såsom framgår av punkt 10 i förevarande mål har Republiken Ungern, genom regeringsbeslut 2088/2003 av den 15 maj 2003 förklarat sig godta domstolens behörighet att enligt villkoren i artikel 35.3 b EU meddela avgöranden avseende

giltigheten och tolkningen av de rättsakter som avses i artikel 35 EU. Den förevarande begäran om förhandsavgörande har hänskjutits i enlighet med denna förklaring, vilket innebär att Fővárosi Bíróság utgör en domstol som enligt artikel 35 EU kan anhängiggöra mål vid EG-domstolen.

28 Den ungerska regeringen anser att begäran om förhandsavgörande likväl inte kan tas upp till prövning, eftersom tolkningsfrågan är hypotetisk. Fővárosi Bíróságs påstående, att en person som väcker enskilt åtal i åklagarens ställe inte kan höras som vittne enligt ungersk rätt i samband med ett straffrättsligt förfarande, är nämligen felaktigt. Den ungerska regeringen har till stöd för sitt argument bland annat åberopat meddelande nr 4/2007 från brottmålsenheten vid Legfelsöbb Bíróság (Högsta domstolen) av den 14 maj 2007, enligt vilket ”det inte finns något rättsligt hinder för att inom ramen för ett straffrättsligt förfarande hålla förhör med ett brottsoffer som väcker enskilt åtal i åklagarens ställe”. Även György Katz har gjort gällande att det inte råder några tvivel om att en person som väcker enskilt åtal i åklagarens ställe har rätt enligt ungersk lagstiftning att höras som vittne under det straffrättsliga förfarandet.

29 Domstolen erinrar om att det av artikel 46 b EU följer att de bestämmelser i EG-fördraget som rör domstolens behörighet och utövandet av denna behörighet, bland vilka artikel 234 EG ingår, är tillämpliga på bestämmelserna i avdelning VI i EU-fördraget, enligt de villkor som föreskrivs i artikel 35 EU. Av detta följer att den ordning som föreskrivs i artikel 234 EG kan tillämpas på domstolens behörighet att meddela förhandsavgöranden med stöd av artikel 35 EU, i enlighet med de villkor som föreskrivs i den bestämmelsen (se, bland annat, dom av den 12 augusti 2008 i mål C-296/08 PPU, Santesteban Goicoechea, REG 2008, s. I-6307, punkt 36 och där angiven rättspraxis).

30 I artikel 35 EU, precis som i artikel 234 EG, föreskrivs att en begäran om förhandsavgörande endast kan framställas till domstolen under förutsättning att den nationella domstolen ”anser att ett beslut i frågan är nödvändigt för att döma i saken”. Domstolens rättspraxis i fråga om upptagande till sakprövning av begäran om förhandsavgörande som framställs med stöd av artikel 234 EG kan därför i princip överföras till begäran om förhandsavgörande som framställs till domstolen med stöd av artikel 35 EU (se, bland annat, dom av den 28 juni 2007 i mål C-467/05, Dell’Orto, REG 2007, s. I-5557, punkt 39 och där angiven rättspraxis).

31 Härav följer att presumtionen att de frågor angående vilka nationella domstolar begär förhandsavgörande är relevanta endast bryts i undantagsfall, nämligen i de fall där det är uppenbart att den begärda tolkningen av unionsrätten inte har något samband med de verkliga omständigheterna eller med föremålet för tvisten i målet vid den nationella domstolen eller när frågan är hypotetisk eller när domstolen inte har tillgång till sådana uppgifter om de faktiska eller rättsliga omständigheterna som är nödvändiga för att den ska kunna lämna ett användbart svar på de frågor som har ställts. I andra än de nämnda fallen är domstolen i princip skyldig att meddela förhandsavgöranden avseende frågor som rör tolkningen av de rättsakter som avses i artikel 35.1 EU (domen i det ovannämnda målet Dell'Orto, punkt 40 och där angiven rättspraxis).

32 Såsom framgår av punkterna 18–25 i förevarande dom, innehåller beslutet om hänskjutande en redogörelse för de huvudsakliga faktiska omständigheterna i målet vid den nationella domstolen och de bestämmelser i tillämplig nationell rätt som är omedelbart relevanta i målet. Av beslutet framgår även skälen till varför den hänskjutande domstolen har begärt en tolkning av rambeslutet och sambandet mellan rambeslutet och den i målet tillämpliga nationella lagstiftningen.

33 I motsats till vad den ungerska regeringen har gjort gällande är det i målet vid den nationella domstolen inte uppenbart att det framställda problemet är hypotetiskt, om inte annat eftersom den hänskjutande domstolen avslagit György Katz begäran om att höras som vittne i det ifrågavarande straffrättsliga förfarandet, i vilket enskilt åtal väckts i åklagarens ställe, med hänvisning till att det i ungersk rätt inte uttryckligen föreskrivs en dylik rätt i sådana situationer.

34 Det ankommer inte heller på domstolen att i ett mål om förhandsavgörande uttala sig om tolkningen av nationella bestämmelser eller att avgöra om den hänskjutande domstolens tolkning av dessa bestämmelser är korrekt (se, angående artikel 234 EG, dom av den 14 februari 2008 i mål C-244/06, Dynamic Medien, REG 2008, s. I-505, punkt 19).

35 Begäran om förhandsavgörande ska därför besvaras.

36 Det finns emellertid ingen anledning att bevilja Győrgy Katz begäran, att domstolen ska utvidga den ställda frågan på så sätt att den även ska göra en bedömning av huruvida rambeslutet innebär att vissa av de utredningsbefogenheter som tillkommer åklagarmyndigheten ska utsträckas till att även gälla en person som väckt enskilt åtal i åklagarens ställe.

37 Det följer nämligen av artikel 35 EU att det ankommer på den nationella domstolen och inte på parterna i tvisten vid den nationella domstolen att vända sig till domstolen. Det är den nationella domstolen som ensam bestämmer vilka frågor som ska hänskjutas till domstolen, och parterna har inte möjlighet att göra ändringar i dessa (se domen i det ovannämnda målet Santesteban Goicoechea, punkt 46).

38 Att besvara de frågor som Győrgy Katz har framställt skulle vara oförenligt med den roll som domstolen har getts genom artikel 35 EU samt med domstolens skyldighet att säkerställa att medlemsstaternas regeringar och berörda parter ges möjlighet att avge yttranden i enlighet med artikel 23 i domstolens stadga, med beaktande av att berörda parter enligt denna senare bestämmelse endast underrättas om begäran om förhandsavgörande (se domen i det ovannämnda målet Santesteban Goicoechea, punkt 47).

Prövning av tolkningsfrågan

39 Det är utrett att en person som befinner sig i Győrgy Katz situation är ett brottsoffer i den mening som avses i artikel 1 a i rambeslutet. Enligt denna bestämmelse avses med brottsoffer varje fysisk person som har lidit skada som direkt förorsakats av handlingar eller underlåtelser som strider mot den straffrättsliga lagstiftningen i en medlemsstat.

40 Såsom framgår av artiklarna 5 och 7 i rambeslutet gäller denna bestämmelse både brottsoffer som agerar i egenskap av vittne och brottsoffer som uppträder som part i förfarandet.

41 Det finns inga bestämmelser i rambeslutet om att detta inte är tillämpligt på situationer i vilka brottsoffret, i samband med ett straffrättsligt förfarande, såsom i målet vid den nationella domstolen, övertar åklagarens befogenheter i stället för denne senare.

42 Det framgår av skäl 4 i rambeslutet att brottsoffer ska ges en hög skyddsnivå, oberoende av i vilken medlemsstat de befinner sig.

43 I enlighet med artikel 2.1 i rambeslutet ska medlemsstaterna se till att brottsoffret får en verklig och lämplig roll i deras straffrättsliga system, och erkänna brottsoffrens rättigheter och legitima intressen, bland annat inom ramen för straffrättsliga förfaranden.

44 I artikel 3 första stycket i rambeslutet föreskrivs i allmänna ordalag att medlemsstaterna ska säkerställa brottsoffrens möjlighet att höras under det rättsliga förfarandet och att lägga fram bevis.

45 Även om ett brottsoffer som väckt enskilt åtal i åklagarens ställe kan åberopa de rättigheter som tillkommer ett brottsoffer enligt rambeslutet, innehåller icke desto mindre varken artikel 3 första stycket i rambeslutet eller någon annan bestämmelse i rambeslutet några närmare föreskrifter om bevisupptagning med avseende på brottsoffer i samband med straffrättsliga förfaranden.

46 Även om medlemsstaterna i rambeslutet dels förpliktas att se till att brottsoffer ges en hög skyddsnivå och att de får en verklig och lämplig roll i medlemsstaternas straffrättsliga system, dels förpliktas erkänna brottsoffrens rättigheter och legitima intressen och se till att de får möjlighet att höras samt att lägga fram bevis, konstaterar domstolen att rambeslutet lämnar de nationella myndigheterna ett stort utrymme för skönsmässig bedömning vad gäller de konkreta tillvägagångssätten för att uppnå dessa mål.

47 Med risk för att artikel 3 första stycket i rambeslutet mister en stor del av sin ändamålsenliga verkan och för att skyldigheterna i artikel 2.1 i detta beslut åsidosätts, förutsätter dessa bestämmelser i vart fall att brottsoffret kan höras i ett straffrättsligt förfarande och att denna utsaga kan beaktas såsom bevisning.

48 Det bör tilläggas att rambeslutet således ska tolkas på ett sådant sätt att de grundläggande rättigheterna respekteras. Bland dessa rättigheter ska särskilt rätten till en rättvis rättegång nämnas, såsom den framgår av artikel 6 i Europakonventionen (se, bland annat, dom av den 16 juni 2005 i mål C-105/03, Pupino, REG 2005, s. I-5285, punkt 59).

49 Det ankommer således på den hänskjutande domstolen att närmare försäkra sig om att bevisupptagningen i det straffrättsliga förfarandet inte, vid en helhetsbedömning, medför att förfarandet blir orättvist i den mening som avses i artikel 6 i Europakonventionen, såsom den tolkats av Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna (se, bland annat, dom av den 10 april 2003 i mål C-276/01, Steffensen, REG 2003, s. I-3735, punkt 76, och domen i det ovannämnda målet Pupino, punkt 60).

50 Under dessa omständigheter ska frågan besvaras enligt följande: Artiklarna 2 och 3 i rambeslutet ska tolkas på så sätt att de inte medför en skyldighet för en nationell domstol att ge brottsoffret möjlighet att höras som vittne i ett förfarande där

brottsoffret väckt enskilt åtal i åklagarens ställe, såsom i målet vid den nationella domstolen. Om det inte finns någon sådan möjlighet ska brottsoffret emellertid kunna tillåtas avge en utsaga som kan beaktas som bevisning.

Rättegångskostnader

51 Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i målet vid den nationella domstolen utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den nationella domstolen att besluta om rättegångskostnaderna. De kostnader för att avge yttrande till domstolen som andra än nämnda parter har haft är inte ersättningsgilla.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (tredje avdelningen) följande:

Artiklarna 2 och 3 i rådets rambeslut 2001/220/RIF av den 15 mars 2001 om brottsoffrets ställning i straffrättsliga förfaranden ska tolkas på så sätt att de inte medför en skyldighet för en nationell domstol att ge brottsoffret möjlighet att höras som vittne i ett förfarande där brottsoffret väckt enskilt åtal i åklagarens ställe, såsom i målet vid den nationella domstolen. Om det inte finns någon sådan möjlighet ska brottsoffret emellertid kunna tillåtas avge en utsaga som kan beaktas som bevisning.

Underskrifter